

El no-retorn de Lech Walesa

L'històric líder vol recuperar el poder amb un programa retòric i una paròdia de Solidaritat en què conflueixen l'integrisme catòlic i l'extrema dreta.

Lech Walesa ha criticat la nova constitució laica i democràtica de Polònia. El seu objectiu és tornar a les "essències" catòliques que van servir per lluitar contra el comunisme.

Dos anys i mig després de ser derrotat espectacularment a les urnes per qui ell encara anomena el "comunista" Kwasniewski, Lech Walesa ha llançat una ofensiva per recuperar el poder, i els primers resultats no semblen gaire afortunats. Tot i que aprovada per pèls, Polònia ja té una nova constitució laica i democràtica, que la dreta i Walesa no paren de qualificar de "constitució bolxevica". I és que encara que el preàmbul invoqui Déu, com l'episcopat exigia, el text no recull la penalització de l'avortament ni dona patent a l'Església Catòlica per a fer i desfer en l'ensenyament.

Quatre dies després d'aquest escurtini negatiu per al nacionalcatolicisme polonès (i preocupant per als sectors progressistes), el papa Joan Pau II visitava el seu país i provava de visualitzar una mena de *revival* d'aquells temps inesborrables de Solidaritat. Però les imatges no tenien l'autenticitat de fa deu o quinze anys, sinó un regust de patètica decadència. I tancant aquesta trilogia de desventures, la realitat del mercat confirmava a Walesa que les obsoletes drassanes Lenin de Gdansk, bressol de Solidaritat, no solament no seran el santuari-museu de la lluita contra el comunisme ans es transformaran en una macrodiscoteca.

Walesa no ha parat de llançar artilleria retòrica amb pretensions de renovació ideològica: "Salvaré la meua revolució democràticament i no a l'estil revolucionari com fa Fidel Castro", diu, i per guanyar les eleccions legislatives del setembre que ve anuncia la formació d'un partit "amb objectius patriò-

ARXIU / EFE

tics i no pas per treure'n profit, perquè, a mi, la política ja m'avorreix". Tant l'avorreix que no pot ni vol amagar el seu menyspreu pel parlament on no es pot estar més de dues hores ni fent mots encruats. Això sí, el seu partit, Walesa el farà de quadres, no pas de masses, perquè les masses són per a donar suport a la gent sàvia.

Però la gent sàvia que Walesa voldria tenir al seu costat no apareix enlloc. Els Mazowiecki, Gerek, Bujak, Kuron o Michnik el van votar el novembre del 1995 a contracor, sense ni pensar que Walesa fos el mal menor; ben al contrari, creien que Kwasniewski tenia més vàlua política. Però consideraven negatiu que els ex-comunistes, amb majoria absoluta al parlament, ocupessin la presidència. Ara han estat els líders intel·lectuals de Solidaritat, que sempre havien conviscut a desgana amb l'obrisme nacionalista de Walesa,

els qui han pactat amb els ex-comunistes la nova constitució.

Amb tot, Walesa no para de repetir que els qui el van votar l'any 95 tenen les portes obertes al seu lideratge electoral, que exercirà amb el seu nou partit i mitjançant una ressurecció: una nova versió de Solidaritat, que més que una versió, és una paròdia. Dirigida per Marian Krzaklewski, l'anomenada Acció Electoral de Solidaritat és una coalició en què predomina l'integrisme catòlic, el sindicalisme més ressentit i l'extrema dreta. Amb tot, es perfila com un bloc prou organitzat per a posar en perill la majoria parlamentària d'esquerres i donar més d'un sobresalt als centristes i als liberals a l'oposició.

L'arma principal d'aquesta Solidaritat és la nostàlgia per fer sentir els polonesos culpables d'haver renunciat a les "essències" nacionals i catòliques d'on brollava la força contra els comunistes. Un altre argument serà la corrupció que ha envoltat les privatitzacions, de les quals s'ha beneficiat sobretot la vella *nomenklatura*. Però és que durant el mandat de Walesa es va produir un estancament, del qual Polònia no ha sortit fins a l'aplicació de les reformes neoliberalistes dels ex-comunistes, elogiades per la UE i el FMI.

Walesa i la ressuscitada Solidaritat es queden sols defensant un ideari al qual s'apuntarien no pas pocs nacionalcomunistes russos, romanesos o serbis. Un escenari en què no hauria d'haver aparegut un home al qual no han faltat oportunitats de retirar-se a temps.

Llibert Ferri